

**KANSALLISKIELIVERKOSTO
NATIONALSPRÅKSNÄTVERKET**

Valtioneuvoston kansalliskieliverkoston toimintasuunnitelma toimikaudelle 1.4.2020-31.3.2023

Oikeusministeriö on vuodesta 2013 alkaen asettanut kansalliskieliverkoston, jonka tehtävänä on kansalliskielistrategian toteuttaminen. Lisäksi verkosto toimii apuna oikeusministeriön työjärjestyksen mukaisten tehtävien hoidossa kielellisten oikeuksien toteutumisen edistämässä ja seurannassa kansalliskielten osata.

Ensimmäisen kansalliskieliverkoston asettaminen (toimikausi 1.6.2013 - 31.5.2015) perustui kansalliskielistrategiaan, joka hyväksyttiin valtioneuvoston periaatepäätöksellä joulukuussa 2012. Toisen kansalliskieliverkoston (toimikausi 1.11.2015 - 31.5.2019) tehtävänä oli muun muassa laatia ja toteuttaa kansalliskielistrategian toimintasuunnitelma, jonka puitteissa toteutettiin strategian pitkän aikavälin toimenpiteitä.

Nyt asetettu kansalliskieliverkosto jatkaa edellisten verkostojen työtä kansalliskieliä koskevan lainsäädännön soveltamisen edistämiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi kielilainsäädännöstä. Verkosto toimii poikkihallinnollisena matalan kynnyksen yhteistyöfoorumina, joka tukee ministeriöitä pääsääntöisesti kansalliskieliin liittyvissä asioissa, mutta tarpeen mukaan myös muissa kielikysymyksissä. Verkoston kautta voidaan jakaa toimijoiden kesken hyviä käytäntöjä, luoda uusia yhteistyötapoja sekä koordinoida valtioneuvoston kieliasioita.

Kansalliskieliverkosto laatii ja hyväksyy toimikaudelleen toimintasuunnitelman kielellisten oikeuksien edistämiseksi ja kehittämiseksi, jossa pääpainona ovat kansalliskielet. Verkosto pyrkii toiminnassaan toteuttamaan ja edistämään toimintasuunnitelmassa lueteltuja tehtäviä ja tavoitteita sekä muita sille osoitettuja tehtäviä. Toimintasuunnitelma on voimassa verkoston koko toimikauden, se tarkistetaan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa. Lisäksi verkosto laatii vuosittaisen työsuunnitelman. Toimikautensa lopuksi verkosto laatii yhteenvedon toimintasuunnitelman toteutumisesta.

Kansalliskieliverkoston tulee toimikautensa 1.4.2020-31.3.2023 aikana toteuttaa ja edistää seuraavia tehtäviä:

- 1) Verkosto seuraa ja edistää kielilainsäädännön, erityisesti kielilain, toteutumista hallinnossa ja viranomaisten toiminnassa:
 - seuraa ja tarkastelee kielilainsäädännön toteutumista omalla hallinnonalallaan
 - huomioi kielellisten vaikutusten arviointia hallinnollisissa uudistuksissa, lainvalmisteluhankkeissa ja kuulemisissa
 - vahvistaa kansalliskielten asemaa hallinnon kielinä (erityisesti ruotsin kielen asema hallinnon kielinä)

- 2) Verkosto vaihtaa ja kehittää hyviä käytäntöjä eri hallinnonalojen välillä sekä luo uusia yhteistyömahdollisuuksia erityisesti kansalliskielten osalta niin hallinnon sisällä kuin suhteessa sidosryhmiin:
 - toimii poikkihallinnollisena matalan kynnyksen yhteistyöfoorumina
 - jakaa toimijoiden kesken hyviä käytäntöjä ja luo uusia yhteistyötapoja ja –mahdollisuuksia
 - järjestää koulutuksia ja tilaisuuksia teema-aloittain
 - koordinoi valtioneuvoston kieliasioita

- 3) Verkosto seuraa ja jalkauttaa hallitusohjelman kielipolitiikkaan liittyviä kokonaisuuksia (mm. kansalliskielistrategia, kielipoliittinen ohjelma ja kieli-ilmapiiiri hanke):
 - tukee kansalliskielistrategian ohjausryhmän ja sihteeristön työtä
 - toimii tukena kansalliskielistrategian koordinoinnissa ja jalkauttamisessa
 - auttaa kielipoliittisen ohjelman painopisteiden kartoituksessa
 - toimii apuna kieli-ilmapiiiri hankkeen jalkauttamisessa omalla hallinnonalallaan
 - pyrkii vaikuttamaan positiivisesti kieli-ilmapiiiriin ja asenteisiin ja edistää kohtaamisia kieliryhmien välillä

- 4) Verkosto seuraa ja avustaa oikeusministeriötä hallituksen kielikertomuksen laadinnassa ja jalkauttamisessa:
 - avustaa kielikertomuksen laadinnassa tuomalla esiin sekä hyvä käytäntöjä, että haasteita kielellisten oikeuksien toteutumisesta omalla hallinnonalallaan

- seuraa kielikertomuksen suositusten toimeenpanoa sekä perustuslakivaliokunnan kielikertomuksen johdosta antamien perustelujen ja näkökantojen toteutumista

5) Verkosto seuraa YK:n ja Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimusten valvontaelinten kieliasioihin liittyvien suositusten täytäntöönpanoa sekä toteuttaa ja kehittää muita kieliasioihin liittyviä kokonaisuuksia.